

СТРЕМЄЖ

Tendency

ЛИТЕРАТУРА + УМЕТНОСТ + КУЛТУРА

1 + 2

2013

УДК 82+008+3

ISSN 0039-2294

СТРЕМЕЖ

Tendency

ЛИТЕРАТУРА + УМЕТНОСТ + КУЛТУРА

СТРЕМЕЖ ГОД. 59 БР. 1-2 С.1-160 ПРИЛЕП 2013

ПРЕПЕВИ

ХЕЛЕН КОРДОНА

ПЕСНИ

Превод од англиски:
Владимир Цветкоски

Хелен Кардона е американска поетеса, актерка, преведувачка и наставничка од француско потекло. Се школувала на Колеџот Хамилтон во Њујорк, каде што предавала француски и шпански јазик, и на Сорбона во Париз, каде што ја напишала тезата на Хенри Џејмс за нејзините магистерски студии по американска книжевност. Таа пишува и преведува на англиски, француски и шпански јазик, а исто така солидно ги познава германскиот, италијанскиот и грчкиот јазик.

Работела како преведувач за Канадската амбасада и за Француската стопанската комора и предавала во двојазично училиште во Париз и на универзитетот Лојола Меримонт во Лос Анџелес. Авторка е на двојазичните поетски збирки “Сонот за моите животнски души” (Salmon Poetry 2013) и „Восхитена вселена“ (Red Hen Press 2006). Нејзините песни се појавиле во бројни книжевни списанија и антологии. Таа е авторка на приказни за деца и ко-автор со Џон Фицџералд на сценариото на *Примат*, напишано според неговиот роман. Хелен Кардона била стипендијантка на Институтот Гете и на Меѓународниот универзитет од Андалузија. Се појавила во, или позајмувала гласови за бројни филмови, најпознатите од кои се: *Chocolat*, *Mumford*, *Happy Feet 2*, *World War Z*, *Red 2*, *The Pink Panther*, *Inception*, *The Bourne Ultimatum*, *The Muppets*, *The Painted Veil* и многу други. Во филмот *Serendipity* таа е ко-автор заедно со режисерот Питер Челсом и композиторот Алан Силвестри на песната *Lucienne*, којашто ја испеала за филмот. Родум од Париз и растена ширум целата Европа, Хелен живеела и во Швајцарија, Англија, Франција, Велс, Монако, Германија, Шпанија и САД.

ПАРАЛЕЛНИ ТОНАЛИТЕТИ

Си принесуваме взаемно жртва
на животот, патници по непостојаните внатрешни
океани, морнари по потсвесните временски
бранови, мајстори-градители на каприциозни
пејзажи. *Држи се за гривата*, се смее разиграниот
коњ, плескајќи со копитата
во ритам со ударите на тапанот.

Истуркана надвор од тесните синори
од магнетот на вселената,
принудена да ја напуштам илузијата
на сложувалката што ја населувам,
ме управува поезијата на математиката,
сенка кога го губам обликот
во светлосенката¹ на просторната интуиција.

Се разоткривам кога го одредувам лошиот предзнак.

Орелот

ме учи да ловам, по спокојот следува
брзина, благо војување, влекач
што открива тајни кодови, начела за
смртоносна борба, растеглив ум.

Восхити се како розата води
љубов со водата, како се претвораме во пуми
под дождот, како неподвижните планини
стануваат неопипливи облаци.

Музички зрееме
покриени со црешовите цутови,
божествена варијација.

Свест сме, што сака да се прошири.

¹ Светлосенката, или „кјароскуро“ е средство во ликовните уметности, фотографијата и киното за создавање на илузија за обем и пластичност во дводимензионална површина. (бел. прев.)

СОНИШТАТА КАКО ВОДА

Трагам по схеми во соништата
преку маскирани суштества
уништени ко здробени честички
откривајќи парчиња од себеси.
Го гонам сонот недофатлив
со надеж дека ќе го излечам малерот
последна шанса да си го закотвам бродот.

ЉУБОПИТЕН ЖИВОТ

Понекогаш, пред појадок
сум верувал и во дури
шест невозможни нешта.
~ Луис Керол

Мојот самовилски свет
раскошен, потопен храм
каде среде бури и виножита
сè е заборавено
океанот предвестува
*Штом се крене огромен бран,
слопот ќе се качи врз
жирафата, и ќе научите
да дишете внатре во шупливата вода.*
Ова се случува со пролетната рамноденица
дури и ако е тешко за верување.

ИЗОБИЛСТВО

Суптилната женска моќ создава величествена
вселена, богата почва,
птици како од митолошкиот Едем
и дрвја што цутат во апотеоза.

Патувам низ ходниците на умот, синапсите
на хаосот, френетичната амнезија, лажливите
пориви, ширта небесна, покрај мермерните
порти кон храмовите од кристал.

Ечи смевет Посејдонов: *Поздравете го*
водениот змеј. Со очи на аметист
сведочи за напливите магија. Насмеани
крокодили се претвораат во желки, моето име

пирамида, древна амајлија, срцето
тајна кула што ја населувам. Низ
мрежата што сум ја исткала го разлабаувам
крајот од тагата. Пристигнав за да останам.

ПАТЕКА КОН ДАРОВИТЕ

кога душава ми се преврте,
восприемајќи ја другата страна од сè ...

~ Х.Д.

Шепоти ме будат.
Се враќам дома
зад една поворка од лебеди
кон еден остров во срцето на Париз.
На карпите кај што идат оние дивите
за да се перчат,
ја свиркам песнава,
погледни ја другата страна од светот

небаре раширен шпил-карти
што треба да се преврти и сирне
за еден взор кон скриената страна.

Сонот отвора заборавени вилаети на созданието.
Токму тоа, сметам, е времето.

Извор: H el ene Cardona, *Dreaming My Animal Selves*
(Salmon Poetry, 2013).

